
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

שוק, מדיה ומשפט - ארה"ב וגרמניה במבט השוואתי - 54921

תאריך עדכון אחרון 10-03-2025

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: לימודי גרמניה בת ימינו: פוליטיקה, חברה ותרבות

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: אנגלית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר קטיה אסף

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: katya.assaf@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: לפי תאום עם המורה

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

קורס זה יעסוק בגישות האמריקאיות והגרמניות לגבי השוק והתקשורת, וההשתקפות של גישות אלה בכללים המשפטיים.

ישנן דרכים רבות לראות את השוק: האם זהו מקום המציע הזדמנויות להשיג כל מטרה ולהגשים כל חלום, ללא קשר לנקודת המוצא או שדברים כמו מוניטין מבוסס או מסורת משפחתית צריכים לשחק בו תפקיד חשוב? האם השוק צריך לעודד תחרות, כך שהיצרנים היעילים ביותר ישרדו ושהצרכנים ינהגו בזהירות וחשדנות? או שהוא צריך להיות מקום שבו היצרנים נוהגים באופן מוסרי והצרכנים מרגישים בטוחים ומוגנים? האם השוק צריך להיות בפיקוח ממשלתי צמוד או שיש לצמצם את התערבות הממשלה בפעילות השוק למינימום?

באופן דומה, ישנן דרכים רבות לראות את התקשורת: האם זהו כלי המאפשר את חקר האמת בחברה דמוקרטית או שזוהי במה עליה דעות שונות מתחרות בניסיון לקבל הכרה? מה מידת הדמיון בין השוק לתקשורת - האם התקשורת היא גם סוג של שוק - שוק הרעיונות - או שזהו תחום שונה לחלוטין? פילוסופים וכלכלנים בגרמניה ובארה"ב נותנים תשובות שונות לשאלות אלה. הם מחזיקים בתפיסות שונות ביחס ליצרנים וצרכנים ותפקידם בשוק. יש להם תפיסות שונות לגבי תפקידה של התקשורת בחברה דמוקרטית. המשפט הגרמני והאמריקאי שונים באופן בולט בתחומים רבים הקשורים לשוק ותקשורת. במהלך הקורס אנחנו נלמד כמה דוגמאות לכך ותבחן את ההשפעה של אסכולות חשיבה השונות על כל אחת מהשיטות.

מטרות הקורס:

לרכוש ידע על התפיסות הפילוסופיות והכלכליות בארה"ב ובאירופה, ועל השפעתן של תפיסות אלה על שתי שיטות המשפט.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

הבנה של הבדלים בין שיטת המשפט האמריקאית והגרמנית לאור ההשפעות הפילוסופיות על שתי השיטות. למרות שהקורס מתרכז בשיטה הגרמנית והאמריקאית, מטרתו הרחבה היא לעניק לסטודנטים כלי של מחקר משפטי השוואתי.

דרישות נוכחות (%):

שיטת ההוראה בקורס: הוראה פרונטאלית

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. Introduction to German and British-American philosophies regarding society and the market:

-
- should the market bring about wealth or justice?
 - should the market supply primarily consumer goods or meaningful workplaces?
 - should the market be free or regulated?
 - 2. British and American philosophers:
 - Jeremy Bentham
 - Adam Smith
 - John Stuart Mill
 - George Edward Moore
 - John Locke
 - Milton Friedman
 - 3. German philosophers
 - Immanuel Kant
 - GWF Hegel
 - Karl Marx
 - Max Weber
 - 4. A historical overview of market regulation / welfare in Germany and the USA
 - 5. Schools of Economic Thought:
 - Classical School
 - Neoclassical School
 - Chicago School
 - Freiburg School (Ordoliberalism)
 - Frankfurt School
 - 6. Examples of the different theories manifesting themselves in different legal regulations of the market (Germany and the USA compared):
 - The right to use one's name in business
 - The right to be named as a patent inventor
 - Regulation of the media
 - Regulation of advertising

חומר חובה לקריאה:

1. ADAM SMITH, *THE WEALTH OF NATIONS* (2007 [1776]), Book IV Chapter II (pp. 347-362) Chapter VIII (pp. 498-513)
2. MILTON FRIEDMAN, *CAPITALISM AND FREEDOM* (1982 [1962]), Chapter II (pp. 22-36); Chapter VIII (pp. 119-136)
3. Razeen Sally, *Ordoliberalism and the Social Market: Classical Political Economy from Germany*, 1 *NEW POLITICAL ECONOMY* 233 (1996)
4. FRIEDRICH A. HAYEK, *THE ROAD TO SERFDOM* (2006 [1944]) (exact pages will be published later)
5. MATTHEW P. MCALLISTER, *THE COMMERCIALIZATION OF THE AMERICAN CULTURE*, 1996 (exact pages will be published later)
6. C. Edwin Baker, *Advertising and a Democratic Press*, 140 *U. PA. L. REV.* 2097 (1992)
7. Jenny Weinand, *The Revised Audiovisual Media Services Directive 2018 – Has the EU Learnt the Right Lessons from the Past?*, *UFITA*, 2018, Vol.82(1), pp.260-293.

-
8. LISA HERZOG, *INVENTING THE MARKET: SMITH, HEGEL, AND POLITICAL THEORY* (2013), Chapter 4 (pp. 61-83)
9. MAX WEBER, *THE PROTESTANT ETHIC AND THE SPIRIT OF CAPITALISM* (2005 [1905]), Chapter 5 (pp. 102-125)
10. Katya Assaf & Lisa Herzog, *Work, Identity, and the Regulation of Markets: A Study of Trademark Law in the U.S. and Germany*, forthcoming in *LAW & SOCIAL INQUIRY*

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי:

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 80 %
מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה / סמינר / פרוסמינר / הצעת מחקר 20 %

מידע נוסף / הערות:

The students will write a final paper. They will present the topic of their papers - this presentation will weight 20% of the final grade.